

Meris Hedra

Jak z jednohlavého draka vytvořit čtyřhlavého

Progresivní kalifornská firma Meris, založená třemi mladými elektronickými a multimediálními návrháři s ostruhami od Line 6 či Strymon, o sobě dává vědět osobitými produkty z oblasti studiové i pódiové zvukové techniky. V dnešním testu se zaměříme na zajímavý kousek, použitelný od houslí přes kytaru a klávesy až třeba ke zpěvu – efekťový pedál Hedra.

Popis

Celkem nenápadná stříbřitě plechová krabička rozměrově nijak výrazně nevybočuje ze zaběhlých proporcí běžných kytarových krabiček. Čelní, lehce se svažující horní plocha zaplňuje šestice otočných ovládacích knoflíků, dva nožní spínače a dvě prosvícená tlačítka. Na horní ploše čtyři běžné jackové zdířky a konektor pro 9V napájení adaptérem, který není součástí balení. Pohled do útroby působí trochu studeně či mrazivě jednotnou vizuální podobou součástek, mezi kterými dominují různě velké čipy s nespočitatelnými „nožkami“. Důležitějším zjištěním je však chybějící prostor pro 9V baterii, bez adaptéru si tedy nezahrajeme.

Koncepce

Dostáváme se k důležitému bodu, kterým je informace, co vlastně Hedra produkuje. Dá se to snad vyjádřit termínem „rytmický pitch shifter“. Stručně řečeno, přidává k originálnímu přicházejícímu hlasu další tři. Různě intervalově a časově nastavitelné a v prostoru čtyřmi způsoby konfigurovatelné.

Intervalové nastavení spočívá v použití tří nezávislých pitch shifterů, kdy každý má takto popsaný rozsah: zleva doprava: Off, -2 oktáva, -1 oktáva, -7, -5, -3, 0, +3, +5, +7, +1 oktáva, +2 oktáva. Posuny ovšem nejsou skokové, plynulým otáčením se lze dostat i k sekundám, kvartám i sextám, podle příslušné stupnice.

Časové nastavení spočívá v prodlevě každého pitch shifteru, maximálně však 560 ms.

Ve stereo prostoru je zpoždění v základním nastavení monofonní s opakováním nastavené prodlevy a podle pozice příslušného pitch shifteru s intervalovým skokem

TECHNICKÁ SPECIFIKACE

PŘEVODNÍKY	24bitové A/D i D/A
BYPASS	volitelný true bypass nebo analog buffered bypass
SPOTŘEBA	< 150 mA
ROZMĚRY	108 x 115 x 50 mm

po každém opakování. Další nastavení Series představuje totéž, ovšem již bez navazujících intervalových skoků, zůstává jen u prvního. Třetí možnost prostorové projekce nazvaná Dual spočívá v rozdělení nastavené prodlevy na poloviční, kdy po prvním opakování se následující ozvěny ozývají již dvakrát rychleji. Navíc jsou zde už jednotlivé pitch shiftery rozmístěny ve stereu. Prvnímu je přiřazena levá strana, druhému střed a třetímu pravá strana stereo prostoru. Čtvrtá varianta je kombinací Dual a Series, která se u prvního a třetího pitch shifteru projevuje ve stereu efektem ping-pong. U prvního pitch shifteru se první ozvěna ukáže vlevo, u třetího vpravo, u druhého, prostředního, zůstává ozvěna logicky na středu stereu.

Všechny tyto poněkud komplikované kombinace jsou dostupné prostřednictvím zvojených funkcí všech ovladačů přístroje, tedy nejen těch otočných, ale i těch nášlapných. K alternativním funkcím se lze dostat podržením levého prosvíceného tlačítka Alt, druhé tlačítko přehazuje již zmíněné konfigurace prostorové projekce ozvěn ve stereu.

Ovládání

Pojďme k jednotlivým ovladačům. Rozměrný knoflík potenciometru v levém horním růžku přístroje postupně nabízí vzestupnou diatonickou řadu stupnic, s chromatickou na maximum rozsahu. Aby se například terciové posuny měnily z velkých na malé, podle příslušné tóniny, je možné zvolit charakter příslušné stupnice právě alternativní funkcí tohoto ovladače. V nabídce jsou kromě durových, mollových (včetně harmonických a melodických), rovněž lydické či mollové pentatoniky. Prostřední, menší knoflík horní řady slouží v základní funkci jako mikrorozladač nastavených intervalů u všech tří pitch shifterů a při určitém nastavení se dá docela dobře použít například jako chorus. Jeho alternativní funkce spočívá v možnosti žádného, nebo více či méně striktního doladění. Rozměrnější pravý ovladač v základní funkci určuje na výstupu poměr originálního a efektem zpracovávaného signálu, v alternativní funkci nastavuje feedback, čili počet ozvěn.

Prostřední řadu tří stejných velkých, menších otočných knoflíků, představují první, druhý a třetí pitch shifter. Intervalové možnosti jsou u nich identické, výše popsané. Jejich alternativní funkcí je nastavení zpoždění ozvěny nezávisle u každého z nich.

Zvuk

Asi je potřeba hned na začátku uvést, že k cílenému využití Hedry se hodí mít alespoň

VLADIMÍR DVOŘÁK

Absolvent Ježkovy konzervatoře – zpěv a el. kytara, ex-člen Precedens, R-force, Merlín. Vlastní projekty – Lokomotiva planet a Acoustic Noise Band, spolupráce na deskách P. Jandy, V. Čoka, Virus... Spolupřítel nahrávacího studia. Zvukový „zaklád“ a nevyčísitelný fanoušek O. Osbournea.

základní znalosti hudební teorie, především stavby septakordů. Nahodilým ovládáním lze sice docílit jednoúčelově zajímavých a efektních souzvuků, ale možnosti tohoto efektu jsou mnohem dál. První zvukový dojem je zacílen na ovlivnění procházejícího signálu efektem v režimu bypass a tady k žádnému zásadní újmě nedochází. Pak je vhodné vytvořit si jakýsi scénář, co a kdy je žádoucí Hedrou prohnat. Dá se použít jako luxusní delay, kdy jsou jeden nebo všechny tři pitch shiftery nastaveny na dvanáctou hodinu a nevytvářejí tak žádný intervalový skok.

NE ŽE BY STARÝ FORMÁT

pětikolíkú DIN kdovíjak chyběl, ale jeho nahrazení klasickým jackem u MIDI rozhraní je jakýmsi povzdchnutím nad pádícím časem. Tak už i na ten došlo.

Ozvěny lze ve stereo nakonfigurovat mnoha pestrými kombinacemi, dozívání je velmi přirozené, podle nastaveného feedbacku, od jednoho opakování až k téměř nekonečné smyčce. Opakované vzorky postupně přirozeně ustupují v hlasitosti s nezměnnou barvou. Jako nadstandardní chorus se dá Hedra využít s nulovou ozvěnou, velmi pěkně zní například s rozlaďovačem Micro tune

na dvanácté hodině, u maximálních hodnot z míry rozlazení už bolí uši. Lahůdkou je možnost kombinace takto vytvořeného chorusu s opakujícími se zpožděnými vzorky ve stereo prostoru. Opravdové dobrodružství ale začíná s intervalovou volbou pitch shifterů. Pro přehledný začátek je dobré využívat pouze jeden z nich, ujasnit si ladění (podladěnou kytarou Hedru neoblafnete, reaguje na skutečně znějící tóny), okamžitou či zpožděnou reakci a konfiguraci vytvořených souzvuků ve stereo. První, natož druhé oktávy neznějí moc přirozeně, ale o to snad ani tak nejde. S ostatními intervaly či dozvuky se však dobře pojí. A přestože Mixem lze vyrovnat poměr pouze mezi originálem a vzorky, je daný poměr mezi jednotlivými vzorky nastaven přirozeně vyrovnaně. Jsou bez ohledu na interval vždy stejně dlouhé jako originál a s nulovým zpožděním vytvářejí s originálem kompaktní celek. S jednoprstým vybrnkáním durové stupnice tak lehce vytvoříte iluzi najazzlého septakordového doprovodu. S nižšími intervaly, především důležitou tercií a kvintou, je to s věrností k originálu mnohem lepší a sevřené harmonizování, například vokálu, je efektně působivé, včetně různých glissandových posunů, kdy příslušné tercie buď zůstávají, nebo došklálně doskakují nenásilně a opět velmi přirozeně. Celkově pedál působí jako pódiový efekt

do pedalboardu a k rychlému přenastavení parametrů je, myslím, potřeba dobře slyšet jeho reakci, ale při osvojení si všech funkcí v praxi to nemusí znamenat nějakou zásadní komplikaci. Navíc se dá pomocí MIDI ovládat v reálném čase například nějakým klávesovým nástrojem. Snad aby i oba spínače měly své alternativní využití, je tomu levému kromě tapování přiřazena volba poloviční rychlosti ozvěn a imitace postupného nabíhání volume pedálu. Alternativní schopností druhého náslapného spínače je zase volba striktnosti kroku při volbě intervalu. Zkrátka možnosti pedálu Hedra jsou udivující.

info

Meris Hedra je moderní efektní procesor, který spojuje možnosti tříhlasého harmonizéru a delaye s nadstandardní nabídkou projekcí ve stereo. Cena je 10 052 Kč.

plus

preciznost a kvalita vzorků
univerzálnost
využití stera
kombinační schopnosti

minus

chybí adaptér
absence vzájemných hlasitostí vzorků
ne zcela přehledné ovládání alternativních funkcí